

A. KITZBERG
LASTEJUTTE

A-20953 III

A. Kitzberg

LASTEJUTTE

Illustreerinud
Ott Kangilaski

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1956

PIIBELEHE-NEITSI

Õö läbi, õhtust hommikuni, valas vihma maha kui oavarrest. Maapind oli pehmeks ligunenud, puud, pöösad ja kõik rohuliblekesed kaelani märjad ja mõnes kohas metsa vahel heinamaal seisis vesi loikudena. Väike lillehaldjas, piibelehe-neitsi, veel pisem kui kõik põialpoisid ja päkapikumehed, põlvitas suure kivi peal märja rohu sees ja nuttis. Mispärast ta vaeseke nuttis? Vihm oli ta maja üle ujutanud! Nüüd kükitas ta siin külma kivi peal ja ei teadnud, kuhu öömajale minna ja magama heita.

«Vana tige, õel vihm!» kaebas ta.

Seda kuulis liblikas, kes parajasti mööda lendas. «Mis see vihm sulle paha tegi?» küsis ta kaastundlikult.

«Näe, vaata!» ütles piibelehe-neitsi ja näitas oma pisukese sõrmekesega veelombi peale enese ees. «Vaata, kus järv on! Ja näed sa, seal taga seisis minu lillemajaga, läve ees seisis valged õiekellukesed, kes tuppaga tahtis, pidi enne helistama. Nüüd paisab ainult veel roheline piibelehe tipp vee seest välja, see on minu maja katuse hari. Mina elasin nii rahulikult ja rõõmsasti oma lillemajas. Kui ma sees olin, mähkis maja ennast minu ümber kokku, siis olin kõigest maailmast lahus: minu uks oli lukus. Ja läve ees olid uksekellukesed, viis tükki ühe varre küljes, mis kõik viis korraga kõlisesid, kui keegi helistas. Kui ilus see oli! Maasikmarja-õie-neitsid teadsid seda ka ja tulid mulle sagedasti külaliseks, üks ja teine järgemööda, igaüks tahtis kullakesi helistada, ja siis tegin mina ukse lahti ja lasksin nad tuppaga. Ruum oli küll kitsas, üle kahe meid sinna ei mahtunud, aga lõbus oli seal. Oh minu vaene, vaene majake! Ega vesi ei alane ja ega mina enam sinna ei saal!» Uuesti hakkas piibelehe-neitsi nutma ja nuttis härdasti. Liblikal oli temast hale meel, tal oli härras süda; ta oleks heameelega aidanud. «Kas siis ei või mõne muu lille lehe alla magama minna?» küsis ta. «Kas siis just mailille lehe sees pead elama?»

«Pean jah,» vastas piibelehe-neitsi, «valged õiekellukesed peavad läve ees seisma, muidu ei tea mulle keegi külla tulla!» —

Liblikas mõtles järele. Korraga hüüdis ta: «Nüüd ma tean! Mina tean ühe suure mailille metsas suure tamme all, seitse valget õiekellukest pika varre küljes läve ees; mööda lennates ma lugesin.»

«Kas tamme all väga pime ei ole?» küsis liblikas.

«Ei ole, mitte sugugi pole pime,» seletas liblikas. «Tamm on vana, temal ei ole palju lehti, igalt poolt pääsevad päikesekiired läbi paistma.»

«Siis ma lähen küll sinna,» ütles piibelehe-neitsi, «aga ma ei tea teed.»

«Istu minu tiibade vahele, mina viin su kukil sinna,» vastas liblikas. Tema oli hea mees. Piibelehe-neitsi istus liblika kukile

ja lendu läksid nad üle heinalatvade, metsa sisse. Varsti olid nad seal, sest liblikas lendab ju ruttu.

Piibelehe-neitsi hüppas liblika seljast maha, ütles: «Täna väga!» ja astus kohe suure mailille poole, aga oh õnnetust! maja ei olnud lahti. Nüüd alles tuli temale meelde, et ilusal majal juba ise oma elanik võiks olla. «Aga ära vaatama peame ometi,» mõtles ta ja helistas. Kõik seitse kellukest kõlisesid nii heledasti, et ta isegi ära kohkus. Ennäe! Roheline leht avas ennast ja välja vaatas piibelehe-kuningapoeg, kullane kroon kähharjuukselises peas! Piibelehe-neitsi kohkus nõnda, et ta sõnagi suust välja ei saanud.

Seda lugu nägi muidugi liblikas kõik pealt ja hakkas nüüd ära kohkunud tüdrukukese eest rääkima. «Aulik kuningapoeg,» ütles ta, «meie ei teadnud, et teie siin elate! Väikese lilleneiu, kes seal teie ees väriseb, leidsin kivi pealt nutmas. Vihm oli tema maja vee alla pannud, see oli samasugune kui teie oma ja õie-kellukesed olid läve ees. Mina rääkisin temale sellest majast siin ja tõin ta siia, aga meie kumbki ei teadnud, et siin juba keegi elab.»

«Kas pean majast välja minema?» küsis kuningapoeg viisakalt ja vaatas lilleneiu küsides otsa.

«Oh ei,» vastas see, «ma ei või teid ometi teie enda majast välja ajada, see oleks minust väga inetu.»

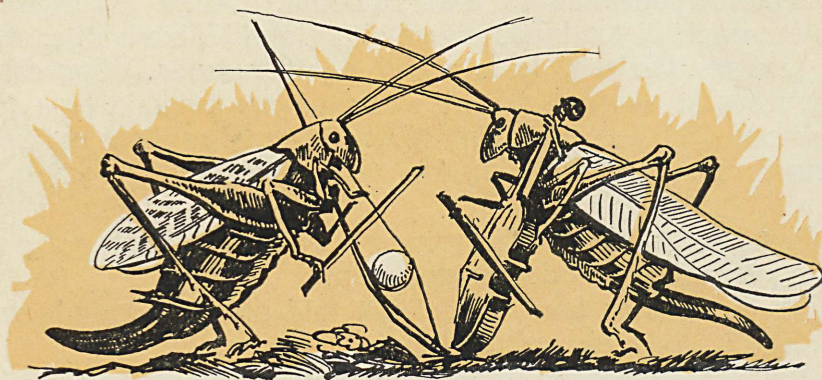
«Kas siin suures majas teil mõlemal ruumi ei ole?» küsis liblikas, kellel kõlblusest ja kommetest lilleriigis suurt aimu ei olnud.

«Ei, see ei lähe,» vastas lilleneiu ruttu ja näppis häbelikult oma põllepaelu, mis nii õrnad olid nagu ämblikuvõrk.

«Mina tean nõu, kuidas see asi sünnib,» ütles piibelehe-kuningapoeg ja tuli oma majast välja. «Sina oled ilus ja armas tüdruk ja meeldid mulle. Teeme pulmad, ole minu väike naine, siis võid väga hästi minuga ühes majas elada.»

Väike lilleneiu ei saanud imestuse pärast sõna suust. Aga kuningapoeg ei oodanudki kaua vastust, vaid jooksis kohe õpetaja järele. See oli suur sarviline põrnikas ja elas lähedal tamme juurte all. Kui liblikas seda nägi, et pulmadega tõsi taga oli, lendas ta lähedale heinamaale ja kutsus kõik rohutirtsud ja

heinaritsikad pulma, palus neid ka pulmaloo mängimiseks pillid kaasa võtta. Kõik olid kohe valmis tulema. Pikas rongis tulid nad liblika järel ja mängisid lustilist pulmamarssi. Varsti oli ka kuningapoeg õpetajaga seal, suur kimalane (metsmesilane) oli köster ja põuasitikas kellamees. Õpetaja laulatas noorpaari kokku. Pillimehed mängisid nii tasakesi ja tõsiselt ja liblikas nuttis natuke, temal oli härras süda! Ja siis viis noormees nooriku koju. — Piibelehe-neitsil oli jälle kodu ja maja seitsme õie-kellukesega läve ees, ilusam veel kui enne.

KARU JA JUUKSELÕIKAJA

«Oh, küll on aga palav!» õhkas mesikäpp. «Talvel oli külm, et kivid maapõues külmetasid ja nüüd nii palav, et kõik veelombid ära auravad ja kuhugi vette vähklema minna ka ei saa. Tali-karvad ei taha ka maha minna ja mu keel ripub juba pool küünart suust välja.»

Mesikäpa-emand ei vastanud, temal oli lastega tegemist. Need olid mõlemad koopas kuivade lehtede peal maas ja ema lakkus neid siledaks. Kui ta selle tööga valmis oli, ümises ta: «Eile sõin ühe rätsepa ära. Ta läks läbi metsa ja laulis. Kaenla all oli tal käarikott ja käe otsas pressraud. Ma olin nõnda nälgi-

nud, et kõik tükkis vatsa panin. Nüüd vajutab pressraud kõhus ja käärid torkavad, rasked ära seedida.»

«See on sulle paras! Kas mees ja naine ei pea kõik teineteisega jagama? Mina tõin sulle poole mesipuud. Mesilased tahtsid mind küll nõelata, aga minu paksust kasukast ei läinud midagi läbi. Sina aga paned kõik üksi nahka.»

«Selle eest on mul ka lapsed imetada!»

Nende sõnade juures pani emand oma suure karvase pea käppade peale ja jäi magama. Aga päike paistis nii soojasti, et karukoopas nii palav oli nagu leivaahjus. Vana mesikäpa suust rippus keel pärani välja ja higi voolas tal oja kombel. Korruga tõusis ta üles, raputas ennast ja urises: «Naine, naine, miks sa rätsepa nii ruttu nahka panid? Tema oleks mul enne oma kääridega kasukat õhemaks võinud pügada. Pärast oleks aega küllalt olnud teda ära süüa.»

Mesikäpa-emand urises vastu: «Metsa taga linnas on päris juukselõikajaid küllalt. Jookse sinna ja lase ennast pügada, kui sul nahk sügeleb. Ja nüüd jäta mind rahule. Mina pean pressrauda seedima.»

Mesikäpp tõusis üles ja hulkus metsa. Päike seisis küll juba madalamal, aga keegi loom ei raatsinud veel viluvarjust välja tulla, lillekesed olid kõik palavuse pärast närtsimas. Mesikäpp aina oigas. Tema higistas kõik rasva välja, mis ta vaevaga oli kogunud. Ja õige karu peab ometi rasvane olema kui nuumorikas.

Kui ta metsa äärde välja sai, ajas ta end tagumistele jalgadele püsti ja vaatas ringi. Seal viis ju maantee ja eemalt paistis linna majade katused ja kirikutornid. Seal pidi juukselõikaja elama. Ta hakkas teed mööda linna poole lonkima. Naised ja tüdrukud, kes tee ääres heina tegid, viskasid vikatid, rehad käest ja jooksid karjades minema, ja inimestel, kes sõites vastu tulid, läksid hobused aisade vahel peruks ja hakkasid lõhkuma. Kui karu linna jõudis, panid linnavahid uulitsal plagama ja elanikud löid ukсед, aknad kinni — hirm oli suur.

Aga mesikäpp ei teinud kellegagi tegemist, tema otsis habe-meajajat. Kui ta ümber uulitsa nurga pööras, oli temast mahatilkunud rasva rada näha, mis kivide peal auras.

Ümber uulitsa nurga, seal elas habemeajaja. See seisis parajasti läve ees ja tema kolm õpipoissi olid toas ja laisklesid. Sest habemeajaja oli kehv mees ja tema äri ei õitsenud. Linn oli väike, igauks ajas endal habet ise ja juukseid pügasid inimesed ka enamasti sõber sõbral. Vaevalt linnapea laskis enesel laupäeviti habet ajada. Sellest ei saanud aga habemeajaja ära elada ja tema seitse last ka mitte.

Kui ta karu nägi, kokkus ta hirmsasti ja tahtis tuppa karata. Kuid karu tõstis käpa üles ja urises: «Kui sa mul karvad maha ajad enne kui päike looja läheb, oled sa rikas mees!»

Habemeajaja värises kui haavaleht. Aga ta mõtles oma seitsme lapse peale ja kogeles: «Kõrgeauline, kõrgestisündinud, kõrgeauline...»

Enam tema sõnu suust välja ei saanud. Karu tuli tuppa ja istus peegli ette punase padjaga tooli peale, nii et tool ragises ja punane padi kohe räsvast leemendas, ja ütles: «Kähku, ehk...»

Seal algas töö, nagu habemeajaja seda veel enne ei olnud näinud, veel vähem teinud. Meistri-emand tõi suure pesuvanni tuppa, milles ta parajasti oma seitsmendat last oli pesta tahtnud, ja kolm õpipoissi pandi vahtu lööma. Siis aga pintseldas meister mesikäpa üle, üleni vahuga kokku. Karu aga mõmises, temal oli hea olla, ja kui ta üleni vahuga koos oli, ütles ta: «Nüüd olen ma valge kui minu onupoeg jääkaru!»

Ja habemeajaja ütles: «Kui kõrgeauline, kõrgestisündinud, väga austatud härra lubavad, tõmban ma vähe hinge tagasi ja puhkan natuke.»

Aga terves majas ei olnud enam seebi kübetki, kõik oli karu kasuka karvade sees.

Siis andis habemeajaja oma kolme õpipoisi kätte kõik habemenoad, nii palju kui tal neid oli; need pidid nuge järjest ihuma. Ise võttis ta aga kõige pikema noa ja astus sellega karu ette, kes vaheajal väikese uinaku ära magas, sest temal oli hea olla. Kui ta nüüd silmad lahti tegi ja inimest terava noaga enese ees nägi, raputas ta oma suuri käppi ja mõmises: «Seda pead sa teadma, et ma kōdi kardan. Kui sa mind noaga kriimustad, süön ma sinu ja su seitse last õhtuoteks ära.»

Siis hakkas habemeajaja tööle ja just kõrvade äärest, kust karu kõige rohkem kõdi kardab. Kasukas oli paks ja nuga läks kohe nüriks.

Habemeajaja käratas õpipoiste poole: «Ihüge, ihüge nuge, elu eest!»

Ja need ihusid et higi tilkus, nõnda et neil mitte nina nuusatagi aega ei olnud, sest meister tarvitas enam teravaid nuge, kui nemad ihuda jõudsid. Karu aga nohises ainult, kui ta tundis, kuidas ta kasukas aegapidi seljast kaob. Mahaetud karvu sai meistrile ja õpipoistele põlvini.

Siis vaatas karu ennast peeglis ja kui ta nägi, kui ilus sile ja pruun ta nüüd oli, tammus ta edasi, tagasi ja urises: «Nüüd pead sa ka tubli palga saama. Tule minuga ühes mu koopasse. Karga selga!»

«Kõrgestisündinud, kõrgeauline, kõrgestisündinud,» kogeles habemeajaja. «Kui teie lubate, ma lähen parem jala.»

«Karga selga!» käratas karu, ja habemeajaja ei võinud parata, asus karu selga ja sõitis ratsa metsa poole. Lapsed jätsid mängimise ja jooksid karule järele, akendest vahtisid inimesed, kõik tahtsid ühes joosta. Aga linnavaht ei lasknud kedagi muud linnast välja kui karu ja habemeajaja. — Sellel üks silm naeris ja teine nuttis.

Kui nad metsa jõudsid, läks päike parajasti looja, linnukesed laulsid ja kõik metsloomad olid oma urgastest väljas. Karuema mängis oma kahe pojaga koopa suu ees. Kui ta mesikäppa, habemeajaja seljas, nägi tulevat, ajas ta end tagumiste jalgade peale püsti, nuusutas ja ütles: «Jagame pooleks!»

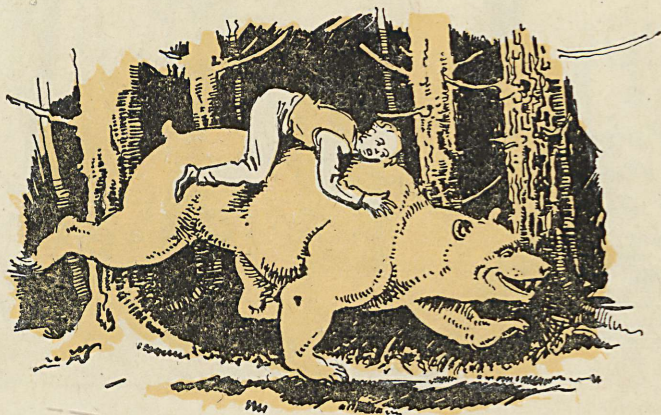
Aga mesikäpp raputas pead ja ütles: «See on minu karvaajaja, teda ei tohi sa ära süüa!» Ja läks ja kaapis koopas puujuurte alt. Seal seisis mulla sisse peidetud pott, kuldraha täis.

«Võta nõnda palju, kui sa kanda jõuad!» käskis karu. Seda ei lasknud habemeajaja enesele kaht korda öelda, toppis taskud raha täis ja sidus veel rätiku sissegi. «Kõrgeauline, kõrgestisündinud...»

Aga karu näitas käpaga koopa läve poole. Seal tegi habemeajaja, et ta minema sai...

Lapsed, kas te linnas «Karu» poodi olete näinud? Suur kivimaja ja kõik riiulid kallist kaupa täis? See kõik on endise kehva habemeajaja oma, kes nüüd rikas mees on. Oma poesildi peale on ta karu maalida lasknud, mälestuseks, et ta karu käest oma varanduse sai. Öpipoisid on nüüd ka juba ammu sellid ja kiitlevad praegugi veel sellega, kui julged mehed nemad nuge ihuma olnud, kui mesikäpp meistri juures käinud karvu maha ajamas.

TRÜ Raamatukogu

TARK RÄTSEP

Elas ja oli kord kuningatütar, tark, aga ülemeelik tüdruk; kui sellele kosilased tulid, andis ta neile mõistatusi mõistatada, ja kes ei mõistnud, aeti minema. Kui mitte keegi tema mõistatusi ära mõista ei jaksanud, laskis ta avalikult välja kuulutada, et ta sellele mehele läheb, kes tema mõistatused ära mõistatab, olgu ta ka, kes ta on. — Sellest said kolm rätsepat kuulda, ja kõige vanem neist ütles: «Mina olen iga peenema tööga valmis saanud, küll ma siis ka selle asjaga toime saan.» Teine arvas

enesest sedasama. Kolmas neist oli alles õige noorukene, muidu küll tragi poiss, aga et ta veel omapead head vestigi valmis ei osanud teha, ütlesid teised temale: «Jää sina aga peale koju, ega sinu pea seda kokku ei võta.» See aga ei lasknud ennast eksitada, läks kaasa ja oli rõõmus, nagu oleks maailm tema päralt.

Need kõik kolm tulid siis kuninga lossi ja ütlesid kuningatütrelle, andku see aga oma mõistatused üles, nüüd olla parajad mehed seal, kes mõistatada oskavat. Kuningatütar ütles: «Mul on kahesuguseid juukseid peas, mida värvi nad on?» — «Kui muud suuremat ei ole,» ütles esimene, «küllap nad mustad ja valged on, nagu süsi ja sool.» — «Ei ole õige,» ütles kuningatütar, «ütelgu teine.» Siis ütles teine. «Ei ole nad mustad ega valged, siis on nad pruunid ja punased, nagu minu ema pühapäevaseelik.» — «Ei ole õige,» ütles kuningatütar, «mõistatagu kolmas, ehk see teab.» See astus ette ja ütles: «Kuningatütrel on kullaja hõbedakarva juuksed.» — Kui kuningatütar seda kuulis, kahvatas ta ära ja oleks või istuli kukkunud, sest viimane ütlus oli õige ja tema oli lootnud, et keegi inimene seda välja arvata ei oska. Kui ta jälle toibus, ütles ta: «Ega ma end sellega veel alla ei anna, enne pead sa veel midagi ära tegema. All tallis on karu, seal pead sa öö mööda saatma. Kui ma hommikul üles tõusen, ja sa alles elad, oien ma sinu.» Ta mõtles sel viisil rätsepast lahti saada. See aga ei lasknud ennast ära hirmutada, vaid ütles: «Küll ma sellega toime saan.»

Kui nüüd õhtu kätte jõudis ja rätsep karulauta viidi, tahtis karu temale kohe küünte ja hammastega kallale asuda. Aga rätsep ütles: «Tasa, tasa, küll ma su vagaks teen.» Ise ta tegi, nagu ei oleks midagi, võttis taskust suuri pähkleid, nagu neid laadalt vene mehe käest osta saab, hakkas neid katki salvama ja sööma. Kui karu seda nägi, tuli talle ka pähklite peale himu. Rätsep andis temale siis ka peotäie, aga mis ta andis, ei olnud pähklid, vaid väikesed kivid. Karu hakkas salvama, ei saanud aga mitte ainustki katki, nii kõvasti kui ta ka hammustas. «Kae,» mõtles ta, «missugune toba sa oled, mitte pähklitki ei saa katki,» ja ütles rätsepale: «Hammusta sina mulle pähklid katki.»

«Mis mees sina ka oled,» ütles rätsep, «enesel suur suu ja mitte pähkli ei saa katki.» Ta võttis kivikesed, oli kärmas vahetama, pistis pähkli suhu ja kraksti! oli see katki. —

«Seda asja pean ma veel korra proovima,» ütles karu, «kui ma järele mõtlen, pean mina ka sellega toime saama.» Rätsep andis temale jälle kivikesi ja karu vaevast ennast mehe moodi, aga — ega te keegi ei usu, et ta ühe katki sai.

Kui sellest naljast juba küllalt oli, võttis rätsep oma viiuli hõlma alt välja ja hakkas mängima. Kui karu muusikat kuulis, ei saanud ta teisiti, kui hakkas tantsima ja tantsis kuni ära väsis. Siis küsis ta rätsepalt: «Kuule, kas see viulimängimine on ränk töö?» — «Mitte sugugi,» vastas rätsep, «näe, pahema käe sõrmed pane keelte peale ja paremaga sae aga, tuleb kui piibust.»

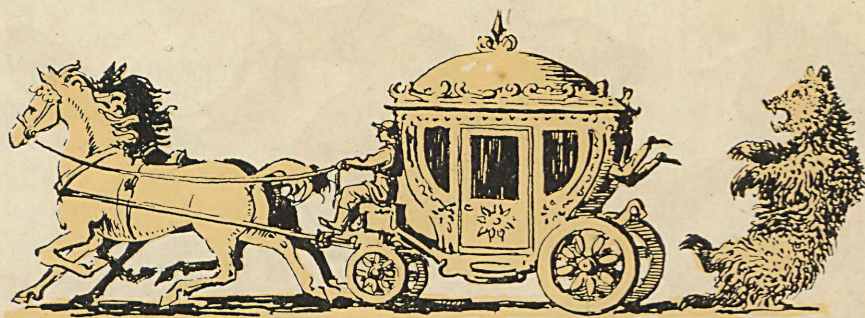
«Õpeta mind ka mängima,» ütles karu. «Siis võin ma igal ajal ise mängida ja tantsida, kui tahan.»

«Väga hea meelega,» ütles rätsep, «kui sa õppida viitsid. Aga näita mulle enne oma käppa.» Karu näitas ja rätsep ütles: «Nõnda ei lähe, sul on hirmus pikad küüned, need tulevad enne maha lõigata.» — Seal olid seina küljes kruustangid ja rätsep ütles karule: «Pane käpp siia vahele.» Karu pani ja rätsep kruvis käpa tangide vahele kinni. «Soo,» ütles ta, «nüüd oota, kuni ma käärin toon,» laskis karu uriseda nõnda palju kui ta tahtis, heitis ise nurka õlgede peale maha ja jäi magama.

Kuningatütar, kui ta hommikul ärkas ja karu kuulis müra-
vat, oli rõõmus ja mõtles, et karu hea meelega pärast müra-
vat ja et rätsepat enam ei ole. Aga kui ta vaatama läks, nägi ta, et rätsep
oli terve ja lustiline nagu kala vees. Nüüd ei olnud tal enam
mingit põhjust vastu puigelda, vaid pidi täitma, mis ta kõikide
kuuldes oli lubanud. Vana kuningas laskis hobused tõlla ette
rakendada ja tütar pidi peigmehega kiriku juurde laulatusele
sõitma. — Aga mõlemad teised rätsepad olid noore rätsepa õnne
üle kadedad, läksid talli ja päästsid karu kruustangide vahelt
lahti. Karu oli hirmus vihane ja jooksis tõllale järele. Kuninga-
tütar kuulis teda ähkivat, temal oli hirm ja ütles peigmehele:
«Oih! karu ajab meid taga ja nõuab sind kättele!» Rätsep ei olnud

laisk, ajas ennast tõllas tiritammi, pistis jalad tõllaaknast välja ja hüüdis karule: «Kas sa kruustange näed? Kui sa kohe ära ei lähe, panen ma su jälle vahele!» — Kui karu seda kuulis, katsus ta, et minekut sai. — Noorpaar aga käis kiriku juures ära, laulatati paari ja elas nagu varblasepaar kanepipõõsas.

PANNKOOK

Oli kord ema ja sellel seitse last; nende kõikide kõhud olid väga tühjad. Siis võttis ema piima ja jahu ning segas taina. Kook sai panni peale küpsema, oli ilus kollane, et lust vaadata. Lapsed ei jõudnud teda küllalt imetleda ega ära oodata, millal ta süüa sünnib.

«Ema, anna mulle natuke kooki,» ütles üks. «Ah, ema, armas ema,» ütles teine. «Ema, armas, kallis ema,» ütles kolmas. «Ema, illi-kuku ema,» ütles neljas. «Suhkru-musu emakene,» ütles viies. «Armas, kallis, illi-kuku ema,» ütles kuues. «Armas,

kallis, illi-kuku suhkru-musu emakene,» ütles seitsmes. Ja nõnda nad linusid kõik, üks ikka armsamini kui teine, sest nad tahtsid väga süüa.

«Oodake ikka, lapsed, kook tahab alles teise külje peale pöörata,» ütles ema, «küll te siis saate kõik, keegi ei jää ilma.»

Kui kook seda kuulis, tuli talle hirm peale. Tema ei tahtnud ennast ära süüa lasta ja katsus panni pealt maha karata, aga kukkus ainult teise külje peale. Alles kui tema teine külg ka krõbedaks küpses ja ta enese kõvema tundis, hüppas ta tõesti panni pealt ära ja veeres nagu ratas üle põranda läve poole ja uksest välja.

«Hee, kuhu sa lähed!» karjus ema ja jooksis koogile järele, pann ühes, lusikas teises käes. Ta jooksis, mis ta joosta jõudis, ja tema seitse tühja kõhuga last tema kannul, ikka üksteise järel.

«Oota! Pea! Võta kinni!» karjusid nad kõik läbisegi ja ei saanud ometi kooki enam kätte, sest see veeres ja veeres, nagu oleks tal veel väledamad jalad kui tagaajajatel hulganisti kokku. Nad ei saanud kooki viimaks enam nähagi.

Vana mees tuli koogile tee peal vastu ja ütles: «Tere, tere, kook!»

«Jumalime, vanamees,» vastas kook.

«Kuhu sa jooksed, koogikene,» ütles vanamees. «Oota, ma võtan su kinni ja süüa ära!»

«Seda tahad sina,» ütles kook, «aga mina ei mõtlegi ennast kinni võtta lasta. Sain praegu alles ema ja seitsme tühja kõhuga lapse käest lippama.» — Ütles ja veeres edasi.

Ei olnud palju maad, siis oli kukk tee ääres, see ütles: «Kook, kook, kook, kook!» Aga et ta ruttu rääkis, siis kõlas see nõnda, kui oleks ta ütelnud: Kok-kok-kok-kok! «Kuhu sa nõnda ruttad? Oota, ma õgin su nahka!»

«Ega ma rumal ole,» ütles kook. «Sain praegu ema, seitsme lapse ja vanamehe eest plagama, küllap ma sinugi käest pääsen, vana Tiiberjalg!» — Ütles ja veeres mööda.

Ta ei olnud veel kaugele saanud, seal oli väike linnuke linavästrik tee ääres, see ütles: «Tere, tere, koogikene!»

«Tere, tere, Kivitäks!» vastas kook.

«Mis sa nõnda tõttad, oota, ma nikin, näkin sinust suutäiekese.»

«Mul pole aja raasugi,» ütles kook. «Sain praegu alles ema, seitsme lapse, vanamehe ja Tiiberjala käest putkama, küll ma sinustki, va' Irts-pirts, mööda saan.» Ütles ja veeres viuhsti ära.

Jänes tuli vastu: «Tere, tere, koogikene!»

«Tere, tere, Haavikuisand,» vastas kook.

«Mis rutt sul on, oota, ma proovin natuke, mis maiku sa oled!» ütles jänes.

«Kus mul veel asjamees,» ütles kook. «Mina pääsesin ema, seitsme lapse, vanamehe, Tiiberjala ja Kivitäksi käest eluga, siis ei saa ma nüüd sinuga toime!» Ütles ja lippas jänesest mööda, metsa.

Tuli rebane vastu ja meelitas: «Tere, tere, koogikene!»

«Tere, tere, Reinuvader!» ütles kook.

«Ole hea mees, pea natuke kinni, ma sünnin su õige ära!»

«Küll mina ennast juba hoian,» vastas kook. «Pääsesin ma ema, seitsme lapse, vanamehe, Tiiberjala, Kivitäksi ja Haaviku-isanda käest minema, siis peaksid sina, kanavaras, mu kätte saama!» — Ütles ja läks.

Tuli hunt vastu ja ütles: «Tere, kook!»

«Tere, tere, Püha-Jüri kutsikas!» vastas kook.

«Mis sa nõnda aeled, oota natuke, mul on kõhusopis tühi nurk, seal on sinu jaoks ruumi,» ütles hunt.

Kook hakkas kartma, sest et hundi silmad väga kiirgasid, ta veeres ja veeres, nõnda et higi leemendas. Kui ta juba eemal oli ja metsast välja sai, tuli temale kult vastu ja ütles: «Tere ka, kook, mis sa nõnda putkad? Võta aega, ma tulen ka kaasa, lähme ühes.»

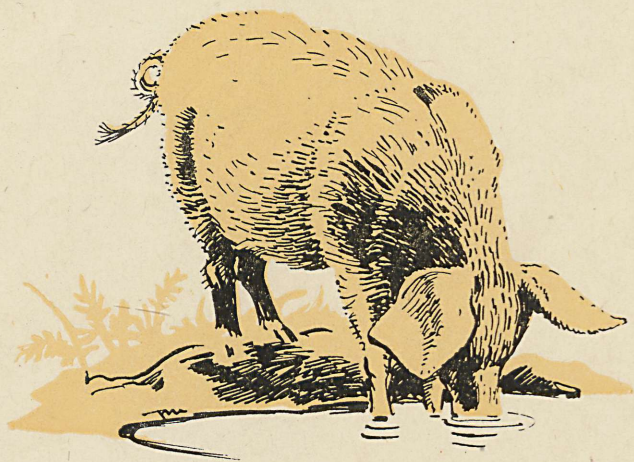
«Tere, tere, Koonijas,» ütles kook. «Sain ma kõigi teiste käest valama, küll ma sinu eest ka ära jooksen.» Lõõtsutamise pärast ei saanud ta enam pikka juttu teha.

«Minu eest ära joosta ei ole vajagi,» ütles kult. «Lähme aga seltsis, kahekesi on meil mõnusam käia ja võime head juttu vesta.»

Pannkook mõtles: «Esimene haritud olevus, kes sind kohe ära süüa ei taha.» Ta tõmbas hinge tagasi, veeres sea kõrval ja jutustas temale tasakesi oma eluloo ära. See jälle ei ütelnud selle kohta muud kui vahetevahel: «Õh, õh, õh, õh!» —

Nõnda jõudsid nad vee äärde, millel polnud silda peal. Kult astus julgesti vette, aga kook jäi kaldale kõhelema. «Hüppa minu koonu peale,» ütles kult, «ma viin su üle!» Seda siis kook ka tegi. — Aga kui nad lombi keskel olid ja magus koogi lõhn seale ninna tungis, ei mõistnud see jällegi muud teha, kui ütles: «Oh, õh, õh, õh!» Ja kui ta seda tegi, lipendas kook tema suu ümber, nõnda et paremat teha üle ei jäänud, kui kook suhu napsata. Kuid ainult poole kooki sai ta suhu, teine pool kukkus vette ja vajus põhja. Küll otsis kult ninaga põhjast ja mulistas, sest kook oli magus maitsenud, aga kätte ta teda ei saanud. Ja sest ajast mulistavad sead ikka vees ja otsivad põhjast kooki, aga ei leia.

SISUKORD

Piibelehe-neitsi	3
Karu ja juukselõikaja	9
Tark rätsep	18
Pannkook	24

KOOLIEALISTE NOOREMALE ASTMELE

*

A. Кицберг
РАССКАЗЫ ДЛЯ ДЕТЕЙ
Рисунки О. Кангиласки
Эстонское Государственное Издательство
Таллин, Пярну маантеэ 10.

*

Toimetaja H. Jürgenson
Kunstiline toimetaja H. Vitsur
Tehniline toimetaja O. Kasemets
Korrektorid P. Hiie ja M. Sepp
Ladumisele antud 24. XI 1955. Trükkimisele
antud 5. I 1956. Paber 70×92, 1/16. Trüki-
poognaid 2,25. Formaadile 60×92 kohaldatud
trükipoognaid 2,63. Arvutuspoognaid 1,5.
Trükiarv 15 000. MB-00709. Trükikoda
«Kommunist», Tallinn, Pikk tn. 2.
Tellimise nr. 5902.

Hind 65 kop.